

Marian Paździor

Archiwalny zbiór pomiarów zabytków architektury i budownictwa dawnego Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki. Cz. 2

Ochrona Zabytków 51/3 (202), 319-325

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ARCHIWALNY ZBIÓR POMIARÓW ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA DAWNEGO ZARZĄDU MUZEÓW I OCHRONY ZABYTKÓW MINISTERSTWA KULTURY I SZTUKI (CZĘŚĆ II)*

Z obszernych materiałów archiwalnych, dotyczących obiektów zabytkowej architektury, budownictwa i urbanistyki, zgromadzonych i przechowywanych w Zarządzie Muzeów i Ochrony Zabytków — zaledwie znikomą ich część — dodajmy mniej istotną — bo zawierającą dokumentację pomników walki i męczeństwa — można było opublikować przy okazji przekazania zbiorów Instytutowi Sztuki PAN. Należy się w tym miejscu sprostowanie, stwierdzenie bowiem, że pomiary, o których mowa, opublikowane zostały w *Katalogu pomiarów zabytków architektury i budownictwa*, BMOZ, seria A, t. III, wydanym przez Ośrodek Dokumentacji Zabytków w Warszawie w 1967 r., nie jest zgodne ze stanem faktycznym. Spisu pomiarów ZMiOZ dokonano w 10 lat później i po dokładnej analizie porównawczej okazało się, że na 788 pozycji prezentowanego obecnie spisu jedynie 46 analogicznych planów znajduje się w cytowanym *Katalogu*, a 20 pozycji to dokumentacja tylko częściowo uwzględniona w publikacji. Z pewnością każdy z konserwatorów Państwowej służby Ochrony Zabytków odnajdzie w spisie niniejszym materiały dotyczące obiektów z ich województw. Ponadto spis ten będzie niewątpliwie cennym uzupełnieniem wiadomości źródłowych dla magistrantów czy doktorantów historii architektury i sztuki dla opracowywanych tematów¹. Pełne opracowanie tego spisu na wzór wspomnianego *Katalogu* zajęłoby zapewne miejsce w całym, osobnym zeszycie „Ochrony Zabytków”. Miejmy nadzieję, że takiego opracowania doczekamy się ze strony Instytutu Sztuki PAN w niedalekiej przyszłości, już z uwzględnieniem nowego podziału administracyjnego kraju.

Poszczególne pozycje spisu zawierają: nazwę miejscowości, obiekt oraz skróty oznaczające rodzaj dokumentacji². W celu łatwiejszego odnalezienia obiektu zastosowano alfabetyczny układ miejscowości według podziału administracyjnego kraju sprzed reformy w czerwcu 1975 r.

Adamówka p. Jarosław w. rzeszowskie — cerkiew drewn. — O; Arkadia p. Łowicz w. łódzkie — park — O;

Baranów Sandomierski p. Tarnobrzeg w. rzeszowskie — zamek — M, O, fotografie; Bardo Śląskie p. Ząbkowice Śl. w. wrocławskie — plan — O, most — KO; Bądków p. Grójec w. warszawskie — kościół — O; Belsk p. Grójec w. warszawskie — kościół — M, KO; Beresteczko — Z — kościół farny — O; Berezwech — Z — kościół pobazyliński — O; Będzin* m. p. w. katowickie — zamek — O, plan miasta — O, plan — O; Biała Podlaska* m. p. w. lubelskie — pałac — O; Białobrzegi p. Opoczno w. kieleckie — kościół par. pw. św. Marcina — O; kościół — O; Białystok — budynek kuratorium szkolnego — O, ratusz — O, dom koniuszego — M, KO, łoża masońska — M, plan — O, projekt urbanistyczny — O; Biecz p. Gorlice w. rzeszowskie — kolegiata pw. Bożego Ciała — KO, baszta Katowska — M; Bielawy p. Łowicz w. łódzkie — kościół par. pw. NMP — O; Bieliny p. Przysucha w. kieleckie — kościół pw. św. Szymona i Judy — O; Bielszczyzna p. Lublin — dwór — O; Biezdździa p. Jasło w. rzeszowskie — kościół par. pw. św. Małgorzaty — M; Biskupice p. Lublin — plany — O; Biskupiec m. p. w. olsztyńskie — plany — O; Bisztynek p. Biskupiec w. olsztyńskie — plany — O; Bliżyn p. Szydłowiec w. kieleckie — kościół par. — O; Błonie p. Kielce — kościół drewn. par. pw. św. Zofii — O; Bobolice p. Myszków w. katowickie — zamek — M, O; Bobrowniki p. Ryki w. warszawskie — kościół pw. NMP — O; Bochotnica* p. Puławy w. lubelskie — zamek — M; Bodzanów p. Płock w. warszawskie — zamek — O; Boguszyce p. Rawa Mazowiecka w. łódzkie — kościół pw. św. Stanisława Bpa — O; Bolmin* p. Kielce — dwór — M, O; Bożków vide Eckersdorf; Braniewo m. p. w. olsztyńskie — ratusz — M, PO, O; ratusz — O; Brzeg* m. p. w. opolskie — zamek — M, zamek — M, PO, KO, O; Brzeszcze* p. Grójec w. warszawskie — dwór — O; Brzeżany — Z — zamek — O, kościół farny — O; Buczac* — Z — zamek — O;

* Część I opublikowana była w 1987 r. — por. Marian Paździor, *Archiwalny zbiór pomiarów zabytków architektury i budownictwa Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki*, „Ochrona Zabytków” 1987 r., nr 4, s. 331.

1. Spis zawiera m.in. plany, rzuty, zdjęcia fotograficzne i opisy niektórych obiektów zabytkowej architektury i budownictwa z ponad czterdziestu miejscowości znajdujących się obecnie poza granicami Polski, przede wszystkim wschodnimi, objętych w czasach PRL-u całkowitym zakazem publikowania. Stąd nic dziwnego, że *Katalog pomiarów* wydrukowany przez Ośrodek Dokumentacji Zabytków nie mógł ich uwzględnić. Cenzura była wówczas nieubla-

na, bardzo „czuła” na tematy dawnych ziem i zabytków Rzeczypospolitej.

2. W spisie zastosowano następujące skróty: M — matryca (kalka, tusz), O — ozalid, PO — papier, ołówek, PT — papier, tusz, KO — kalka, ołówek, p. — powiat, w. — województwo, m. p. — miasto powiatowe, * — pozycję tak oznaczoną zamieszcza *Katalog pomiarów*, ** — pozycja oznaczona w *Katalogu pomiarów* jako dokumentacja częściowa, Z — miejscowość znajdująca się obecnie poza granicami kraju, niejednokrotnie zawiera pomiary dla kilku obiektów w danej miejscowości.

Budzanów — Z — zamek — M; **Bukowie p.** Bełchatów w. łódzkie — dwór — O; **Bukowno p.** Radom w. kieleckie — kościół drewn. pw. Nawiedzenia NMP — O; **Bydgoszcz** — kościół klarysek — O;

Chelm m. p. w. lubelskie — katedra pw. Narodz. NMP — O, fara — O; **Chelmno** m. p. w. bydgoskie — plan — O; **Chęciny p.** Kielce w. kieleckie — projekt regulacji — O; **Chlewiska p.** Szydłowiec w. kieleckie — kościół pw. św. Stanisława — O; **Chmielnik p.** Rzeszów w. rzeszowskie — kościół par. pw. św. Bartłomieja — O; **Chocz* p.** Pleszew w. poznańskie — pałac — O, kolegiata NMP — O; **Chojna* m. p.** w. szczecińskie — kościół par. pw. NMP — O; **Chojnice m. p.** w. bydgoskie — kościół farny pw. św. Jana — O; **Cholewy* p.** Płońsk w. warszawskie — dwór — O; **Choroszcz p.** Białystok — klasztor poddominikański — PO, kościół i klasztor — M, pałac* — O; **Chrzęsne* p.** Wołomin w. warszawskie — dwór — M, O, dwór — O; **Chybice p.** Iłża w. kieleckie — kościół par. pw. św. Małgorzaty — O; **Chynów p.** Grójec w. warszawskie — kościół drewn. pw. św. Trójcy — O; **Ciechanowice p.** Siemiatycze w. białostockie zameczek — O; **Cieksyn p.** Płońsk w. warszawskie — kościół par. pw. św. Doroty — O; **Cieleśnica* p.** Biała Podl. w. lubelskie — pałac — O; **Cieszyn m. p.** w. katowickie — kaplica zamkowa — O, rynek — M, PO, domy w rynku — M, O, kamienica — O; **Czarnca p.** Włoszczowa w. kieleckie — kościół par. pw. Wniebowzięcia NMP — M, O; **Czarny Dunajec p.** Nowy Targ w. krakowskie — kościół par. pw. św. Trójcy — O; domy mieszczkańskie — M; **Czartoryski k.** Stryja — Z — kościół poddominikański — O; **Czemierniki* p.** Radzyń Podl., w. lubelskie — pałac — M, O; **Czerniejewo* p.** Gniezno w. poznańskie — pałac — O; **Czernięcin p.** Krasnystaw w. lubelskie — dwór — O; **Czersk p.** Piaseczno w. warszawskie — kościół par. pw. św. Piotra i Pawła — O; **Czetwiernica — Z —** cerkiew — O; **Częstochowa p. m. w.** katowickie — Jasna Góra ołtarz MB Częst. — O, plany — O, M, PO, kościół św. Rocha — O, kaplica MB — KO, O, wieża projekt z 1901 r. — PT; **Czyżów Szlachecki* p.** Sandomierz w. kieleckie — pałac — O;

Danków** p. Kłobuck w. katowickie — zamek — O, kościół par. pw. św. Stanisława — O; **Dermań — Z —** klasztor pobazyliński — M; kościół i klasztor — O; **Dobre Miasto p.** Lidzbark Warmiński w. olsztyńskie — plany — O; **Dowspuda p.** Suwałki w. białostockie — dwór — O; **Drohiczyn p.** Siemiatycze w. białostockie — kościół pofranciszkański — noty — M, kościół i klasztor* pobenedyktyński — O, kościół pw. Wniebowzięcia NMP — O; **Druja — Z —** bożnica — O; **Drzewica p.** Opoczno w. kieleckie — zamek — M, zamek — M, KO, fotokopia; **Dubno — Z —** zamek — O, cerkiew — O; **Duboja — Z —** kaplica — O;

Eckersdorf — Bozków p. Nowa Ruda w. wrocławskie — zamek — M;

Falenty* p. Piaseczno w. warszawskie — pałac — O; **Frombork p.** Braniewo w. olsztyńskie — plan zamku — M, inwentaryzacja zespołu zamkowego — O, baszta bramna — M, O, PT, KO, katedra pw. NMP — O; **Frydman p.** Nowy Targ w. krakowskie — zamek — O;

Gdańsk — Śródmieście — KO, plan miasta — O, Targ Węglowy — O, PO, ul. Szeroka — O, ul. Długa — O, Brama Zielona — KO, Ratusz Staromiejski — O, otoczenie kościoła NMP — O, kościół św. Trójcy — O, budynek poczty — KO, O, kamienice — O; **Gidle p.** Radomsko w. łódzkie — kościół pokartuski — O; **Gieblo p.** Zawiercie w. katowickie — kościół par. pw. św. Jakuba — O; **Gierczyce p.** Opatów w. kieleckie — kościół drewn. pw. św. Mikołaja — O; **Gliniany p.** Opatów w. kieleckie — kościół drewn. pw. w. św. Wojciecha — O; **Gliwice p. m. w.** katowickie — plan Śródmieścia — O, rynek — O; **Głębokie — Z —** klasztor — O, bożnica — O; **Głogowiec p.** Kutno w. łódzkie — kościół par. pw. Narodzenia NMP — O; **Głowno p.** Łowicz w. łódzkie — plan — O; **Gniezno m. p. w.** poznańskie — katedra — O, fara — M, kościół św. Jana — O, ratusz — O, kościół — O; **Gostynin m. p. w.** warszawskie — kościół ewangelicki — O; **Gostyń m. p. w.** poznańskie — kościół filipinów — fotokopia; **Goźlice p.** Sandomierz w. kieleckie — projekt kościoła — M, O; **Góra Kalwaria p.** Piaseczno w. warszawskie — kościół pobernardyński — O, kaplica Piłata — O; **Góra Puławska p.** Puławy w. lubelskie — kościół p. w. św. Wojciecha — O; **Góry Wysokie p.** Sandomierz w. kieleckie — kościół par. pw. MB Bolesnej — M; **Graboszyce p.** Oświęcim w. krakowskie — dwór — O; **Grąziowa* p.** Ustrzyki Dolne w. rzeszowskie — cerkiew — O; **Grodno — Z —** kościół brygidek — O, kościół garnizonowy — O, cerkiew — O, cerkiew NMP — O, bożnica — O, stary zamek — O; **Grodziec Śl. p.** Bielsko Biała w. katowickie — zamek — O; **Grodzisko p.** Olkusz w. krakowskie — kościół bł. Salomei — M, O; **Grójec m. p. w.** warszawskie — kościół parafialny — O; **Grunwaldzki Pomnik — O;** **Grywałd p.** Nowy Targ w. krakowskie — kościół drewn. fotokopia pomiarów; **Grzawa — p.** Pszczyna w. katowickie — stodoła — M; **Grzegorzewice p.** Opatów w. kieleckie — kościół par. pw. św. Jana Chrzciciela — M, O;

Haczów p. Brzozów w. rzeszowskie — kościół — M, O, kościół drewniany pw. NMP — M; **Halicz — Z —** cerkiew — O; **Hel p.** Puck w. gdańskie — domy — O; **Hubków — Z —** zamek — M, zamek — O; **Husiatyn — Z —** zamek — O;

Iłża* p. Starachowice w. kieleckie — zamek — M, O; **Iława m. p. w.** olsztyńskie — plany — O; **Inowlódz p.** Rawa Mazowiecka w. łódzkie — kościół św. Idziego

— M, O; **Iwanowice** p. Kalisz w. poznańskie — kościół par. — O; **Iwieniec** — Z — kościół — O;

Jabłonna p. Nowy Dwór Maz. w. warszawskie — pałac — PO, KO, pałac — szkice — PO; **Jagodne** p. Łuków w. lubelskie — dwór — O; **Janików** p. Opatów w. kieleckie — kościół par. — O; **Jankowice** p. Sandomierz w. kieleckie — kościół par. — O; **Janów k. Trembowli** — Z — zamek — M, O; **Janów Lubelski** m. p. w. lubelskie — plan — M; **Jarosław** m. p. w. rzeszowskie — kamienica ul. Sobieskiego — KO, kościół par. — M, kościół pojezuicki — M, kościół benedyktynek — O, kościół bernardynek — O, kamienica Orsettich — M, domy w rynku — O; **Jasionna** p. Radom w. kieleckie — kościół par. — O; **Jasło** m. p. w. rzeszowskie — kościół par. — PO, KO; **Jazłowiec** — Z — kościół — O; brama — M, O; **Jeziorany** p. Biskupiec Reszelski w. olsztyńskie — plany — O; **Jędrzejów** m. p. w. kieleckie — dzwonnica — O, klasztor cystersów — M, O, kościół pw. Św. Trójcy — M, O; **Jordanowice** p. Grodzisk Mazowiecki w. warszawskie — malarstwo ścienne — kolor — odrysy; **Juszki** p. Kościerzyna w. gdańskie — chałupa — szkice pomiarowe.

Kalisz m. p. w. poznańskie — kościół pw. św. Stanisława — O, kościół franciszkanów — O, kościół jezuitów — O, kościół farny — O; **Kalwaria** pod Wilnem — Z — stacje — O; **Kamieniec** p. Iława w. olsztyńskie — kuźnia — PO, PT, czworaki — pomiar, zabudowa drewniana* — PT; **Kamieniec Podolski** — Z — brama — O; **Kamieniec Litewski** — Z — stołp — O; **Kampinos*** p. Sochaczew w. warszawskie — dwór — O; **Karczew** p. Otwock — kościół par. — M, kościół — PO; **Kaszów** p. Radom w. kieleckie — cerkiew — O, kościół — O; **Kazimierz Dolny** p. Puławy w. lubelskie — kościół św. Anny — O, kościół reformatów — O, bożnica — O, panorama — O, dom starców — M, godło — M, Krakowskie Przedmieście — O, plany — O, domy ul. Krakowska — M, domy w rynku — M, O, domy drewniane — M, spichrze — M, KO, ul. Senatorska — O, bożnica — O, budynek SARP — O, domy ul. Lubelska — O, kościół św. Anny — O; **Kcynia**** p. Szubin w. bydgoskie — kościół i klasztor karmelitów — O; **Kępie** p. Miechów w. krakowskie — O; **Kętrzyn** m. p. w. olsztyńskie — plany — O; **Kielce** Karczówka — kościół — O; **Kieleckiego województwa** — mapy; **Klecko** p. Gniezno w. poznańskie — kościół farny — O; **Kleczańów** p. Sandomierz w. kieleckie — kościół — O; **Kleczkowo** p. Ostrołęka w. warszawskie — dzwonnica — O, kościół — O; **Klewań** — Z — zamek — O; **Knurów** p. Rybnik w. katowickie — kościół — O; **Klonowica** p. Biała Podlaska — dwór — M, O; **Kobryń** — Z — klasztor bazylianów — O, kościół pocysterski — szkic — KO; **Kocoń** p. Żywiec w. krakowskie — dom drewniany — M, O; **Konin** m. p. w. poznańskie — Stare Miasto — O, kościół —

O; **Końskie** m. p. w. kieleckie — bożnica — O; **Końskowola** p. Puławy w. lubelskie — kościół pw. św. Krzyża — O; **Koprzywnica** p. Sandomierz w. kieleckie — kościół — O, kościół cysterski — O, kościół — O; **Korzkiew** p. Kraków — kościół — O, zameczek — O; **Koszarawa** p. Żywiec w. krakowskie — chałupa — M, O; **Kościelec Proszowicki**** p. Proszowice w. krakowskie — kościół — M, O; **Kościelna Wieś** p. Kalisz w. poznańskie — kościół — O; **Kozłówka** p. Lubartów w. lubelskie — plan miasta, fotografie — pałac — O; **Koźle** p. Brzeziny w. łódzkie — kościół — O; **Koźnigródek** — Z — bożnica — O; **Kórnik** p. Śrem w. poznańskie — zamek — O; **Kraków** — bożnica Remuh — M, bożnica Kazimierzowska — O, Wawel — M, barbakan — O, dom ul. św. Jana 12 — O, dom Cellarich — O, Wawel wnętrza — O, Wola Justowska pałac — KO, ul. Kanonicza domy — M, Wawel — O, panorama odrys ryciny — PT, bursa przy kościele św. Barbary — O, kościół św. Agnieszki — O, kaplica św. Róży Limańskiej dominikanów — O, kaplica Loretańska — O, kościół św. Andrzeja — O, kościół św. Małgorzaty — M; **Krasiczyn** p. Przemysł w. rzeszowskie — zamek — M, O, zamek — KO; **Krempachy** p. Nowy Targ w. krakowskie — kościół — O; **Krupce**** p. Krasnystaw w. lubelskie — zamek — O; **Kruszwica** p. Inowrocław w. bydgoskie — kolegiata — O; **Kruszyna** p. Radomsko w. łódzkie — kaplica Sobieskiego — O; **Krynki** p. Sokółka w. białostockie — kościół — O; **Krzemieniec** — Z — kościół franciszkanów — O; **Krzykłos** — Z — cerkiew — O; **Krzywca*** p. Przemysł w. rzeszowskie — baszta — O; **Krzyżanowice** p. Starachowice w. kieleckie — kościół drev. — O; **Kudyńce Podolskie** — Z — zamek — M, O; **Kurozwęki*** p. Staszów w. kieleckie — pałac — O; **Kutno** m. p. w. łódzkie — kaplica pałacowa — O, pałac** — O;

Lachowice p. Sucha w. krakowskie — młyn — M, PO, O; **Lasocin** p. Opatów w. kieleckie — kościół — O; **Łąd** p. Słupca w. poznańskie — kościół d. cystersów — O; **Leonpol** — Z — cerkiew — O; **Lesko** m. p. w. rzeszowskie — zamek — M, O; **Leśniki** p. Białystok — klasztor — O; **Lidzbark Warmiński** m. p. w. olsztyńskie — zespół zamkowy — KO, zamek — M, O, mury** — KO; **Lipa** p. Końskie w. kieleckie — kościół — O; **Lipka Św.** p. Kętrzyn w. olsztyńskie — krużganki — O; **Lipków** p. Pruszków w. warszawskie — dwór — kominek — O, dwór** — O; **Lipowiec** p. Chrzanów w. krakowskie — zamek — O; **Lubartów** m. p. w. lubelskie — pałac — M, pałac — O, kościół pw. św. Anny — O; **Lubiechowa**** p. Złotoryja w. wrocławskie — kościół par. pw. św. św. Piotra i Pawła — M, PO, KO, O; **Lubień** p. Włocławek w. bydgoskie — kościół d. wizytek — O; **Lublin** — kościół kapucynów — O, kościół św. Mikołaja — O, kościół św. Wojciecha — O, kościół bonifratrów — O, kościół bernardynów — O, katedra — O, kaplica zamkowa — KO, zamek — O, pałac Czartoryskich — O, zamek —

baszta gotycka — O, CHPCH projekt — O, plan — O, Stare Miasto — O, Brama Krakowska — O; **Lubliniec** m. p. w. katowickie — kościół par. pw. św. Mikołaja — O; **Lutomiersk** p. Łódź w. łódzkie — klasztor reformatów — O;

Łągów p. Świebodzin w. zielonogórskie — kościół par. — O, M, plebania — M, plan — O; **Łañcut*** m. p. w. rzeszowskie — pałac — O, pałac — M; **Łaszczów** p. Tomaszów Lubelski w. lubelskie — brama miejska — M, O, brama — O; **Łazanów** p. Biskupice w. krakowskie — kościół — O; **Łęczna** p. Lublin — plan — M; **Łęczyca** m. p. w. łódzkie — śródmieście — M, zamek** — M, O; **Łodygowice** p. Żywiec w. krakowskie — dwór — PT; **Łomża** m. p. w. białostockie — katedra — O, katedra — O; **Łowicz** m. p. w. łódzkie — kościół pw. św. Leonarda — O, katedra — O, dom ul. Kilińskiego — M, PO, KO, fosa zamkowa — M, plac Kilińskiego — O, kolegiata — M, KO, O, plany — KO, O, kaplica św. Wiktora — KO; **Łozy** p. Siedlce w. warszawskie — kościół par. — M, KO; **Łubnice** — p. Busko Zdrój w. kieleckie — pałac — O; **Łuck** — Z — ruiny kościoła bazylianów — O, cerkiew — O, bożnica — O, cerkiew pobazylikańska — M, sąd okręgowy — O; **Łuczanowice** p. Kraków — dwór — M; **Łukawa** — kościół — p. Sandomierz w. kieleckie — kościół — O; **Łuków** m. p. w. lubelskie — plan M; **Łumno Wola** — Z — bożnica — O;

Maków p. Skierniewice w. łódzkie — fara — O; **Malbork** m. p. w. gdańskie — kościół zamkowy — O; **Malice Kościelne** p. Sandomierz w. kieleckie — kościół par. pw. Wniebowzięcia NMP — O; **Mapa Robót konserwatorskich** (Choroszcz?); **Michalec** p. Lubaczów w. rzeszowskie — cerkiew — O; **Mielnik*** p. Siemiatycze w. białostockie — kościół — O; **Mieronice** p. Jędrzejów w. kieleckie — kościół par. pw. św. Jakuba — O; **Międzyrzecze** p. Bielsko Biała w. katowickie — kościół drew. pw. św. Marcina — O; **Mikołajewice** p. Łask w. łódzkie — kościół farny pw. NMP — O; **Mikulicze** — Z — zamek — PO, zamek — M, O; **Milówka** p. Żywiec w. krakowskie — chałupy drewniane — M; **Mirów*** p. Myszków w. katowickie — zamek — O; **Miszewo Murowane** p. Płock w. warszawskie — kościół — O; **Mława** m. p. w. warszawskie — ratusz — O, spichrz — O; **Mniszew** p. Kozienice w. kieleckie — kościół par. pw. św. Rocha — O; **Moczulna** — Z — dwór — O; **Modlin** p. Nowy Dwór w. warszawskie — spichrz — O, spichrz — M, O; **Mogielnica** p. Grójec w. warszawskie — kościół cmentarny — O, bożnica — O; **Mogilany** p. Kraków — kościół dominikanów — O; **Mogilno** m. p. w. bydgoskie — kościół par. pw. św. Jana — O; **Mogiła** p. Kraków — kościół cystersów — O, przeprawa — M; **Morąg** m. p. w. olsztyńskie — rynek — O, ratusz — M, O; **Mroczków** p. Kielce — kaplica drew. pw. św. Rocha — O; **Mrażogowo** m. p. w. olsztyńskie — kościół ewangelicki —

O; **Mstów** p. Częstochowa w. katowickie — kościół kanoników laterańskich — O; **Mydlów** p. Opatów w. kieleckie — kościół drewniany — O; **Myszyniec** p. Ostrołęka w. warszawskie — wieża jezuicka — O;

Narol* p. Lubaczów w. rzeszowskie — pałac — O; **Narozno** — Z — pałac — O, zamek — KO; **Natolin** p. Grodzisk Maz. w. warszawskie — pałac — M, O; **Nidzica** m. p. w. olsztyńskie — zamek — M; **Nieborów** p. Łowicz w. łódzkie — pałac — KO; **Niedziera** — Z — kościół — O; **Niegowa** p. Myszków w. katowickie — kościół pw. św. Mikołaja — O, M; **Niekraśów** p. Staszów w. kieleckie — kościół pw. Narodzenia NMP — O; **Nieokreślone Kościoły** — notaty pomiarowe — PO, KO; **Nieokreślony budynek** — KO; **Nieokreślony pałac z dobudowanym skrzydłem** — KO; **Nieszawa** p. Aleksandrów Kuj. w. bydgoskie — kolegiata pw. św. Jadwigi — strop — M; **Nieustalone okno gotyckie**; **Niskinicze** — Z — cerkiew — O, cerkiew — O; **Nowa Wieś** k. Pułtusk w. warszawskie — dom, szkice pomiarowe, fotografie; **Nowe Miasto** n/Pilicą p. Rawa Mazowiecka w. łódzkie — kościół kapucynów — O; **Nowogród Wołyński** — Z — zamek — O; **Nowogród** p. Łomża w. białostockie — bożnica — O; **Nowosiółka Kostinkowa** — Z — zamek — M, O; **Nowy Korczyn** p. Busko Zdrój w. kieleckie — kościół pofranciszkański pw. św. Stanisława — M; **Nowy Sącz** m. p. w. krakowskie — kościół farny — O, kościół pw. św. Małgorzaty — O, plan miasta — O; **Nysa** m. p. w. opolskie — plan miasta — O;

Odrawąż p. Końskie w. kieleckie — kościół par. pw. św. Jacka — O; **Oksywie** m. Gdynia — kościół — O; **Oleksów** p. Kozienice w. kieleckie — kościół par. pw. św. Stanisława Bpa — O; **Olsztyn** — Stare Miasto — O, Stare miasto — O, Stare Miasto — O, domy — M, plany — O; **Olsztynek** p. Ostróda w. olsztyńskie — plany — O; **Ołyka** — Z — zamek — M; **Opatów** m. p. w. kieleckie — kolegiata — M, O, kolegiata — M; **Opoczno** m. p. w. kieleckie — kościół par. pw. św. Antoniego — O, kościół — O; **Orchówek** p. Włodawa w. lubelskie — kościół augustianów — O; **Osiek**** p. Oświęcim w. krakowskie — kościół par. drewniany — O; **Ostrołęka** m. p. w. warszawskie — kościół par. pw. Nawiedzenia NMP — O; **Ostróg** — Z — cerkiew zamkowa — M, O; **Ostrów** p. Przeworsk w. rzeszowskie — kościół drew. pw. św. św. Sebastiana i Fabiana — O; **Ostrzeszów** m. p. w. poznańskie — fara pw. Wniebowzięcia NMP — O; **Oszmiana** — Z — bożnica — O; **Otwock*** m. p. w. warszawskie — M, KO, O pałac, pałac — PO, O, KO; **Owińska** p. Poznań — kościół par. pw. św. Jana Chrzyciciela — O; **Owruć** — Z — cerkiew — M, O; **Ożarów** p. Wieluń w. łódzkie — kościół drew. pw. św. Marii Magdaleny — O;

Pabianice m. p. w. łódzkie — ratusz — O; **Pacanów** p. Busko Zdrój w. kieleckie — kościół par. pw. św.

Marcina — M; **Pakoślav** p. Starachowice w. kieleckie — kościół — M, PO; **Paradyż** p. Opoczno w. kieleckie — klasztor bernardynów — O; **Paśłek** m. p. w. olsztyńskie — ratusz — KO, O, M, plany — O; **Pęcice**** p. Pruszków w. warszawskie — dwór — O; **Piaski Luterskie** p. Lublin — bożnica — O; **Piątnica** p. Łomża w. białostockie — dzwonnica kościoła — O; **Pieskowa Skała** p. Olkusz w. krakowskie — zamek — O; **Pilica*** p. Olkusz w. krakowskie — pałac — O; **Pińczów** m. p. w. kieleckie — bożnica murowana — O; plan — O, bożnica — M, kościół par. — O; **Pińsk** — Z — bożnica — O, kościół ks. komunistów — O, d. kościół bernardynów — O, kościół i kolegium jezuitów — O; **Piotrków Trybunalski** m. p. w. łódzkie — rynek — M, zamek — M, klasztor bernardynów — M, O, rynek — KO, ul. Łazienna 4 — KO, zamek — M, plan — O; **Piotrawin** p. Opole Lubelskie w. lubelskie — kościół pw. św. Stanisława Bpa — O; **Piórków-Kichary** p. Opatów w. kieleckie — kaplica — M, O; **Pisz** m. p. w. olsztyńskie — plany — O; **Płock** m. p. w. warszawskie — plan — M, kościół poreformacki — PO, rogatki dobrzyńskie — O, biskupstwo — O, kościół reformatorów — M, O, zabudowania pobenedyktynskie — O, kościół poreformacki — M, O; **Płońsk** m. p. w. warszawskie — kościół par. pw. Wniebowzięcia NMP — PO; **Poddębice**** m. p. w. łódzkie — dwór — O, pałac — PO, KO; **Podgórzany** — Z — monaster — O; **Podzamcze Piekoszowskie**** p. Kielce — zamek — M; **Porpliszcz** — Z — cerkiew — O; **Powroźnik** p. Nowy Sącz w. krakowskie — cerkiew drewn. pw. św. Jakuba — O; **Poznań** — Stare Miasto — O, kościół św. Jana Jerozolimskiego — M, kościół pobernardyński — O, kościół farny pojezuicki — O, kościół poddominikański — O, katedra filary — O, plany śródmieścia — O, ratusz — O, katedra — M, O; **Południowo-wschodnie ziemie** — mapy; **Północnych Ziem** — mapy zabytków; **Prabuty** p. Iława w. olsztyńskie — plany — O; **Prandocin** p. Miechów w. krakowskie — kościół pw. św. Jana Chrzciciela — M; **Przewały** — kościół — O; **Przeworsk** m. p. w. rzeszowskie — kościół par. pw. Św. Ducha — PO, KO, kościół bernardynów — szkice pomiarowe, bożnica — O, M, PO, pomiary — O; **Przyborów** p. Brzesko w. krakowskie — chałupa — O; **Przysowice** p. Rybnik w. katowickie — kościół drewn. pw. św. Mikołaja — O, spichlerz — KO; **Puck** m. p. w. gdańskie — kościół farny pw. św. Piotra i Pawła — O; **Puławy** m. p. w. lubelskie — kościół par. pw. Wniebowzięcia NMP — M, KO, O; **Pułtusk** m. p. w. warszawskie — kościół pw. Św. Trójcy — O, kościół pw. św. Marii Magdaleny — O, dzwonnica — KO; **Puńców** p. Cieszyn w. katowickie — kościół, notaty, pomiary — PO; **Pyrzyce** m. p. w. szczecińskie — opisy, plany — O; **Pyskowice** p. Gliwice w. katowickie — elewacje domów, plany — O; **Pyzdry** p. Września w. poznańskie — kościół farny pw. Narodzenia NMP — O, kościół franciszkanów — O;

Raciążek p. Aleksandrów Kujawski w. bydgoskie — fara — O; **Racibórz** m. p. w. opolskie — kaplica zamkowa — M, PO, KO; **Radom** m. p. w. kieleckie — fara — O, piekarnik przy bernardynkach — O; **Radunia** — Z — plan — O; **Radziejowice*** p. Grodzisk Mazowiecki w. warszawskie — pałac — O, dwór* — M, O; **Radziejów** m. p. w. bydgoskie — kościół poklasztorny — O; **Radzyń Podlaski*** m. p. w. lubelskie — pałac — M, PO, O; **Rańniki** — Z — pałac — O; **Rawa Mazowiecka** m. p. w. łódzkie — plan — O; **Reszel** p. Biskupiec w. olsztyńskie — ratusz — O; **Rogów** p. Kazimierza Wielka w. kieleckie — kościół drewn. pw. Nawiedz. NMP — M, PT, PO; **Rokitno** p. Pruszków w. warszawskie — kościół par. pw. NMP — O; **Rosochate** p. Wysokie Mazow. w. białostockie — kościół — KO, O; **Równia** p. Ustrzyki Dolne w. rzeszowskie — cerkiew — M, PO; **Różanystok** p. Dąbrowa Białostocka w. białostockie — kościół poddominikański — O; **Róże** p. Rypin w. bydgoskie — kościół — O; **Ruda** p. Wieluń w. łódzkie — kościół par. pw. św. Wojciecha — O; **Rudy Raciborskie** p. Racibórz w. opolskie — kościół — M, PO, O, d. klasztor cystersów — O, kościół pw. NMP — PO, KO, O; **Rudziniec** p. Gliwice w. katowickie — kościół pw. św. Michała Archanioła — O; **Rzeszów** — synagoga, „synagoga mała” — O, ul. Lwowska 27 — M; **Rybitwy** — p. Opole w. lubelskie — kościół pw. Wszystkich Świętych — O; **Rzgów** p. Konin w. poznańskie — O, kościół drewn. pw. św. Jakuba;

Sandomierz m. p. w. kieleckie kolegium jezuickie — M, O, katedra — M, O, kościół — PT, PO, domy PO, kamienica Oleśnickich — M, KO, plany — O; **Sarnów** p. Łódź — dwór drewn. — O; **Serock** p. Now Dwór Mazowiecki w. warszawskie — kościół par. pw. NMP — O; **Sieciechów** p. Kozienice w. kieleckie — opactwo — M, PO, O; **Siedlce** m. p. w. warszawskie — kaplica Ogińskich — O, gimnazjum królowej Jadwigi — M, ratusz — M, O; **Siemiatycze** m. p. w. białostockie — kościół klasztorny — O; **Siemiechów** p. Tarnów w. krakowskie — kościół par. pw. MB Gromnicznej — M, KO; **Sienn** p. Lipsko w. kieleckie — kościół par. pw. św. Zygmunta — O; **Sieradz** m. p. w. łódzkie — fara — O, dom — M, PO; **Siewierz*** p. Zawiercie w. katowickie — zamek — O, dwór — O; **Sidra** p. Sokółka w. białostockie — bożnica — O; **Skała** p. Olkusz w. krakowskie — kościół obronny pw. św. Mikołaja — O; **Skepe Wymyślin** p. Lipno w. bydgoskie — kościół — O; **Skórzewo** p. Kościerzyna w. gdańskie — chałupa — KO; **Słobity**** p. Paśłek w. olsztyńskie — pałac M; **Slonim** — Z — zamek — O, kościół św. Andrzeja — PO, kościół — M, O; **Smolany** — Z — zamek — M; **Smorgonie** — Z — kościół św. Michała — O; **Sobota** p. Łowicz w. łódzkie — kościół pw. św. Piotra i Pawła — O; **Sobótka** p. Sandomierz w. kieleckie — kościół pw. św. Małgorzaty — O; **Socha-**

czew m. p. w. warszawskie — kościół parafialny — O; Sochocin p. Płońsk w. warszawskie — domy w rynku — O; Sołek p. Opoczno w. kieleckie — kościół par. drew. pw. św. Barbary — O; Staniątka p. Kraków — kościół benedyktynek pw. NMP — M, kościół — M, kościół — M, PO, kościół — PO; Stanin* p. Łuków w. lubelskie — dwór — O, dzwonnica — O; Stara Miłośna p. Otwock w. warszawskie — pałac — M; Stara Wieś* p. Rawa Mazowiecka w. łódzkie — dwór — M, O; Stare Bielsko p. Bielsko Biała w. katowickie — kościół par. pw. św. Stanisława — O; Stargard m. p. w. szczecińskie — ratusz — O; Sterdyń p. Sokołów Podlaski w. warszawskie — pałac — O; Stopnica p. Busko Zdrój w. kieleckie — fara pw. św. św. Piotra i Pawła — M, O; Strońsko p. Łask w. łódzkie — kościół par. pw. św. Urszuli — O; Stróża p. Pajęczno w. łódzkie — kościół drewniany — O; Strzałkowo p. Słupca w. poznańskie — kościół pw. św. Doroty — O; Strzegom p. Staszów w. kieleckie — kościół par. drewniany — O; Strzelno p. Mogilno w. bydgoskie — kolegiata pw. św. Trójcy — O, kościół św. Prokopa — O, sytuacja — O, bazylika św. Trójcy — O; Studia nieokreślonych budowli — O; Studniska Dolne p. Lubañ w. wrocławskie — kościół — M, KO; Sulejów p. Opoczno w. kieleckie — kościół i klasztor — PO, klasztor — KO, O, plan — O; Supraśl* p. Białystok — klasztor bazylianów — M, PO, KO, pałac biskupi** — O; Suwałki* m. p. w. białostockie — bożnica — O; Synkowicze — Z — cerkiew — O; Szaniec p. Busko Zdrój w. kieleckie — zbór ariański — KO; Szczebrzeszyn p. Zamósć w. lubelskie — projekt rekonstrukcji cerkwi — O, synagoga — O; Szczecin — plan — O, M, zamek — szkice — M, Szczuczyn p. Grajewo w. białostockie — domy w rynku — O, zespół klasztorny pijarów — O; Szczyrzyc p. Limanowa w. krakowskie — cerkiew — O; Szczytno p. Człuchów w. koszalińskie — plany — O; Szewna p. Opatów w. kieleckie — kościół pw. św. Mikołaja — O; Szkoła Kamieniarska — O; Szeńsk p. Mława w. warszawskie — kościół pw. św. Wojciecha — O, kościół — M, O, kościół pw. Niepokal. Poczęcia NMP — PO, O; Szydłowiec m. p. w. kieleckie — fara pw. św. Zygmunta — O, ratusz — O; Szydłów p. Staszów w. kieleckie — fara — M, kościół pw. Wszystkich Świętych — O, fara pw. św. Władysława — O, bożnica — O, kościół pw. św. Ducha — O;

Świack Wielki — Z — pałac — O; Świecie m. p. w. bydgoskie — stara fara pw. św. Stanisława — KO, fara — M, KO, PO; Św. Krzyż p. Kielce — klasztor — KO, O, kościół i klasztor M, PO, KO, O;

Tabory-Kamianka p. Siemiatycze w. białostockie — dwór — O, dworek — O, KO; Tarchomin Praga Północ Warszawa — kościół — O, pałac — O; Tarczyn p. Grójec w. warszawskie — kościół farny — O; Tarnowiec p. Jasło w. rzeszowskie — kościół parafialny — M; Tarnowskie Góry p. m. w. katowickie — kamienica

— O; Tarnów m. p. w. krakowskie — domy — O; Tenczyn p. Chrzanów w. krakowskie — zamek — O; Teolin p. Sokółka w. białostockie — O; Toruń m. p. w. bydgoskie — kościół ewangelicki — O, śródmieście — O; Trębki p. Gostynin w. warszawskie — kościół — M, O; Trójca — p. Ustrzyki Dolne w. rzeszowskie — cerkiew drew. św. Trójcy — O; Trybsz p. Nowy Targ w. krakowskie — kościół par. pw. św. Elżbiety — O; Trzemeszno p. Mogilno w. bydgoskie — fara — O; Tum pod Łęczycą m. p. w. łódzkie — kościół drew. św. Mikołaja — M, kolegiata — M, O, kolegiata — M, plan gminy — O, kościół — M, KO, O, kościół św. Mikołaja — O, kościół drewniany — M; Tykocin p. Białystok — alumnat — M, O, bożnica — O, klasztor — KO, O; Tyniec p. Kraków — opactwo — O;

Ulucz p. Brzozów w. rzeszowskie — cerkiew — M; Uniów — Z — cerkiew — O;

Walichnowy p. Wieruszów w. łódzkie — pałac, opisy — O; Warka p. Grójec w. warszawskie — bożnica — O; Warszawa Bielany — kościół kamedułów — M, Warszawa Wawrzyszew — kościół — M, gmach Zachęty — PT, PO, kościół SS Sakramentek — O, pałac prymasowski — O, studnia — M, dworzec centralny — O, Krakowskie Przedmieście 19 — O, kościół ewangelicki św. Trójcy — M, pałac Potockich — O, Młociny — pawilon wystawowy — O, pałac — M, O, willa — O, Ujazdów — fotografie, plany fragmentów zabudowy — M, O, Zamek Ujazdowski — M, O, Wilanów — M, KO, O, PT, PO, pałac prymasowski — M, KO, O, kościół garnizonowy — M, arsenał — O, mury obronne — O, pałac Potockich — O, kościół ewangelicki pl. Małachowskiego — M, sądy wojskowe pl. Zwycięstwa (ob. Józefa Piłsudskiego) — O, Oś Saska — O, panorama Starego Miasta — O, kamienica na St. Mieście — M, O, Łazienki — O, pl. Bankowy pierzeja zach. — M, mury obronne — M, PO, O, Szkoła Rodzin Wojskowych — KO, kościół NMP Nowe Miasto — O, Muzeum Narodowe — wnętrza, meble — O, PT, KO, O, Wilanów altana chińska — M, tzw. Dziki Zachód — O, Zachęta — KO, pałac Potockich — garaże — O, pałac Małachowskich ul. Królewska — KO, Wawer — dom parafialny — O; Wąchock p. Starachowice w. kieleckie — klasztor cystersów — O, Wąglczew** p. Sieradz w. łódzkie — kościół — M, fara — O; Wejcherowo m. p. w. warszawskie — kalwaria — O; Węgrów m. p. w. warszawskie — plan — O, park — PT, ratusz — KO; Wiczyn — Z — cerkiew — O; Wielgie p. Lipsko w. kieleckie — kościół drew. pw. Bożego Ciała — O; Wierzbicice p. Nysa w. opolskie — kościół — M; Wilczyn p. Konin w. poznańskie — projekt przebudowy zakrystii — O; Wilno — Z — kościół św. Stefana — O, bożnica — O, kaplica św. Kazimierza — O; Winiary p. Grójec w. warszawskie — oficyna pałacowa — pomiary M, PO, szkice; Wistyce — Z — pałac — O; Wiśniowa p. Staszów w. kie-

leckie — dwór — KO; Witów p. Piotrków Tryb. w. łódzkie — kościół — O; Włocławek m. p. w. bydgoskie — domy — O, klasztor reformatów — O, kościół św. Witalisa — O, kościół św. Jana — O; Włodawa m. p. w. lubelskie — kościół paulinów — O; Włodzimierz Wołyński — Z — cerkiew — O; Włostów p. Sandomierz w. kieleckie — kościół par. pw. św. Jana Chrzciciela — M; Wodzierady p. Łask w. łódzkie — dwór — O; Wojkowice Kościelne p. Będzin w. katowickie — kościół pw. św. Marcina — O; Wolbórz* p. Piotrków Tryb. w. łódzkie — pałac — O; Wola Wiązowa p. Pajęczno w. łódzkie — kościół drewn. pw. św. Rocha — O; Wolanów p. Radom w. kieleckie — kościół par. pw. św. Doroty — O; Wolbrom p. Olkusz w. krakowskie — kościół pw. św. Katarzyny — O; Wołczyn p. Kluczbork w. opolskie — kościół — M, O, plebania — O, kościół św. Trójcy — O; Wola Makowska p. Skierniewice w. łódzkie — dom — M, O; Wrocław — arsenał, teka — O, kościół św. Wojciecha — O, katedra M, kościół św. Wojciecha — M, O, katedra — O; Wsola p. Radom w. kieleckie — kościół drewn. pw. św. Bartłomieja — O; Wysocice p. Miechów w. krakowskie — kościół par. pw. św. Mikołaja — M, kościół — M, O; Wysoki Stoczek p. Białystok — komora celna — M, O;

Zachodnich ziem mapy zabytków; Zadzim p. Poddębice w. łódzkie — kościół par. pw. św. Małgorzaty — O; Zakroczym p. Nowy Dwór Mazowiecki w. warszawskie — fara — O, kościół — O; Zaleszczyki — Z — kościół — O; Załęże p. Jasło w. rzeszowskie — kościół par. drewn. — M; Zamość p. m. w. lubelskie — kolegiata — O, kościół pobazylikański — O, domy w rynku — M, PO, synagoga, szkice, fotografie — M, O, fortyfikacje — O, portale — O, arsenał — O, dom w rynku — M, ul. Staszica 31 — O, bożnica — O, dom w rynku — PT; Zaturce — Z — kościół i klasztor — O; Zawada Książęca p. Racibórz w. opolskie — kościół par. drewn. — M; Zawichost p. Sandomierz w. kieleckie — kościół franciszkanów — M, O, kościół O; Zimno Wołyńskie — Z — cerkiew Uśpienia NMP — O, cerkiew Św. Trójcy — O; Zubrzyca p. Nowy Targ w. krakowskie — dwór — M; Zwierzyniec p. Zamość w. lubelskie — kościół par. pw. Św. Jana Nep. — O;

Żarnowiec p. Puck w. gdańskie — kościół klasztorny NMP — O; Żelechów p. Garwolin w. warszawskie — budynek bramny — O; Żodziszki — Z — kościół — O; Żory p. Rybnik w. katowickie — kościół par. — M, O; Żydyczyn — Z — dwór — O; Żytno p. Radomsko w. łódzkie — dwór — O.

The Archival Collection of Measurements of Monuments of Architecture and Construction of the Former Board of Museums and the Protection of Historical Monuments in the Ministry of Culture and Arts (part II)

The first part of the list was published in "Ochrona Zabytków" in 1987 (no. 4). Particular items of the list contain the name of the given locality, its administrative affiliation (according to a state prior to June 1975), a descrip-

tion of the object and abbreviations signifying the type of documentation. The localities are presented in alphabetical order.